Finansregionrådet
Aida Hadžialić (S)

INTERPELLATIONSSVAR
2026-03-19

RS 2026-0212

Svar på interpellation 2026: 13 av Axel Conradi (M) om att stärka stockholmsregionens position som Life Science-hub

Axel Conradi har i interpellationen ställt följande frågor:

1. Hur ser du på att skattehöjningen 2024 och de massiva nedskärningarna inom kollektivtrafiken drabbat näringslivet i stort och Life Science-företagen i synnerhet i stockholmsregionen?

2. Kan du tänka dig att i den kommande Life Science-strategin få in en inriktning om att läkemedel som godkänts av EMA ska vara tillgängliga för svenska patienter inom högst 90 dagar?

3. Varför drar du dig från att införa ett byråkratitak?

4. Varför kan du inte tänka dig att utreda införandet av en Cancerscience-fond?

5. Är du fortfarande emot att införa nya hälsoobligationer i Region Stockholm?

Som svar vill jag anföra följande:

Stockholmsregionen är en av Europas ledande hubbar för life science. Det skapar arbetstillfällen och lockar internationella investeringar – samtidigt som industrin bidrar till utvecklingen av nya behandlingar, diagnostiska verktyg och medicintekniska lösningar som förbättrar hälsan och livskvaliteten för våra medborgare. Samspelet mellan en världsledande akademi och industri accelererar utvecklingen och bidrar till att bygga upp Stockholmsregionens samlade forskningskapacitet och innovationsförmåga, vilket är av särskild betydelse i en tid av geopolitisk oro och sköra värdekedjor. Allt sammantaget tillhör life science-industrin Stockholmsregionens viktigaste näringar.

Sverige och EU befinner sig just nu i en unik tid. Den internationella konkurrensen hårdnar samtidigt som världen sluter sig. Handelshinder används som maktmedel i internationella relationer. Ekonomisk hegemoni har blivit en hävstång för utpressning på den internationella scenen. Detta sätter life science-sektorn under hårt tryck och riskerar att sätta viktiga värdekedjor ur spel.

Som interpellanten antyder kan vi inte nöja oss med att konstatera detta. Vi måste ta ansvar – för vår egen konkurrenskraft, vår egen beredskap och vår

autonomi. I Stockholms förvaltas arvet Alfred Nobels arv och vi är Europas ledande innovationsregion. Vi har en stark industri som leder utvecklingen av framtidens teknik och innovation. Stockholm är Europas nya finanshuvudstad – en magnet för investeringar och kapital. Allt detta ger oss goda förutsättningar att placera oss i centrum av en kraftsamling kring europeisk konkurrenskraft, inte minst i fråga om life science.

Det kräver att såväl staten som Region Stockholm tar en mer aktiv roll genom hela innovationskedjan. Det handlar om allt från implementering av innovation till att upprätthålla en god forskningsinfrastruktur, samverkan med näringslivet och bygga strukturer för att möjliggöra fler kliniska prövningar.

Allt detta förutsätter en stark välfärd. Sjukvårdens resurser är helt avgörande för att vi ska ha möjligheten att tillgängliggöra de senaste och mest effektiva behandlingarna för våra patienter, genomföra kliniska studier, tillgängliggöra hälsodata och säkerställa stabila förutsättningar för forskning.

Under den här mandatperioden har Sveriges regioner gått igenom den värsta ekonomiska krisen på över 30 år. Vårdköerna har vuxit sig historiskt långa. En tredjedel av regionerna har minskat sin personalstyrka och exempelvis Region Skåne har tvingats till nedskärningar i miljardklassen.

En liknande utveckling i Stockholmsregionen hade inte bara inneburit en katastrof för våra patienter, utan också ett allvarligt tillväxthinder för life science-industrin. Region Stockholm har i stället anställt över 2300 fler i sjukvården och stärkt investeringarna i forskning och innovation. Som ett resultat av det minskar vårdköerna brett, både till akut och planerad vård. Väntetiderna till operation har minskat med tre veckor i genomsnitt.

Det hade varit omöjligt om vi inte hade vidtagit flera åtgärder för att skydda sjukvården genom krisen. Genom tydliga prioriteringar och fokuserad kostnadskontroll har vi inte bara lyckats värna sjukvården, utan också byggt upp den starkaste finansiella stabiliteten i Region Stockholms historia. Det är skälet till att vi nu har lyckats sänka skatten igen.

Det är också ett resultat av att vi har städat upp i regionens byråkrati. Sedan 2022 har 1,2 miljarder sparats in på onödiga kostnader för konsulter, hyrbemanning och administration. Antalet styrande mål i budgeten har halverats och antalet indikatorer har minskat med 66 procent. Det är konkreta resultat som genererar pengar som kan gå tillbaka till sjukvården.

Patienters möjligheter att få snabb tillgång till och behandlas med effektiva läkemedel är en prioriterad fråga i Region Stockholm. Det är dock inte sannolikt att interpellantens förslag – att införa en inriktning i life science-strategin att läkemedel som godkänts av EMA ska vara tillgängliga för

svenska patienter inom 90 dagar – är vare sig effektivt eller önskvärt i det avseendet.

En grundläggande omständighet är att det utan undantag är det marknadsförande läkemedelsföretaget som ansvarar för att göra sin produkt tillgänglig på marknaden. Det är alltså företaget som ansöker till TLV om att ingå i högkostnadsskyddet alternativt tillhandahåller underlag till Rådet för nya terapier, NT-rådets bedömning. För att kunna garantera att läkemedel som godkänts av EMA ska vara tillgängliga för svenska patienter inom 90 dagar är således ett fundamentalt villkor att företaget ansöker till TLV om förmån, alternativt lämnar in ett hälsoekonomiskt underlag till NT-rådets bedömning i stort sett omedelbart vid EMA-godkännandet. Detta sker mycket sällan. Det kan finnas många skäl till det, men är oavsett orsak något företagen själva styr över.

En annan aspekt är att alla läkemedel som godkänns av EMA inte nödvändigtvis är nya eller innovativa. Jag ställer mig bakom interpellationens andemening om snabbare implementering av innovation, särskilt i fråga om behandlingsmetoder som kan hjälpa svårt sjuka patienter som saknar alternativa behandlingsmetoder, men det måste göras med patientnyttan i förgrunden.

Cancerforskning, precisionsmedicin och det förbyggande arbetet är några av sjukvårdens viktigaste utvecklingsområden. Region Stockholm värnar den akademiska friheten som innebär att forskaren fritt får välja forskningsproblem, metodik och publicera resultatet.
Finansieringssystemen ska bidra till att den forskning som bedrivs i samverkan med Region Stockholm ska vara av god vetenskaplig kvalitet och kunna ge hög nytta regionalt, nationellt och internationellt.
Huvudprincipen för fördelningen av de medel som Region Stockholm avsätter för forskning och utveckling ska vara att de fördelas, genom en transparent och opartisk process, i konkurrens utifrån vetenskaplig kvalitet och nytta.

Ett viktigt sätt att stötta precisionsmedicinsk forskning och utveckling är att bygga olika typer av infrastruktur och kompetensstöd som kan användas av forskare inom olika discipliner, eftersom forskningens frihet är en förutsättning för nya upptäckter och forskningsresultat inte kan beställas. Region Stockholm har sedan många år sådana långsiktiga, pågående infrastruktursatsningar på bland annat cancerforskning och precisionsmedicin som syftar till att stärka regionens ställning som ett ledande life science-kluster, bland annat genom stöd till Precisionsmedicinskt centrum Karolinska (PMCK). Resursbehovet är stort och innefattar både forskningsfinansiering samt finansiering av implementering av precisionsmedicin i sjukvården. Forskningen har idag många olika finansieringskällor medan långsiktiga resurser till sjukvården bedöms bli en utmaning kommande decennium.

Region Stockholm har nyligen avslutat ett projekt med hälsoobligationer och utvärdering pågår. Det finns just nu inga planer på ytterligare hälsoobligationer i Region Stockholm. Vårt främsta fokus måste alltid vara att säkerställa att skattebetalarnas pengar används på det sätt som skapar största möjliga nytta för invånarna. Inom ramen för det är vi öppna för alla finansieringslösningar som kan antas bidra till att skapa vård efter behov, kortare vårdköer och en bättre hälsa för stockholmarna.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Stockholm den 19 mars 2026

Aida Hadžialić